

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DIJA:

Egész évre 1 írt. v. 32 korona. Negyed évre 4 írt. v. 8 korona.
Félévre 2 írt. v. 16 korona. 1 hóra 1 írt. 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon-szám: 9.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Telefon-szám: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 2-dik szám.

HIRDETÉSI DIJAK:

Egy centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reclam sora: 1 írt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyitertéri cikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Kilátások.

Jóslgatni a politikai életben könnyű; de jóslgatni a beteljesülés igazolásával, nálunk, hól az esélyek sokszor ismeretlen tényezőktől függenek, majdnem lehetetlen. Meglehet mondani, hogy a logika törvényei szerint mi fog bekövetkezni, ha az ember ismeri az események forrását, rugóit és mozgási tüneteit. De azt, hogy a jozanész által nem korlátozott szeszélyek mennyire és mikor térnek el a logika törvényeitől, halandó ember meg nem mondhatja.

Az adott helyzet ez: a kormány visszatért. Garancziát keresett arra, hogy a főrendiházban szavazatbőrsége legyen. Ezt a garancziát a királytól kérte. Ha a király teljesíti vala ezt a kérelmet, vétett volna saját alkotmányos korlátai ellen, mert kilépett volna a köteles semlegességből. Azonban a király nem adta meg a kért garancziát vagyis nem állott be a javaslat kortesének.

E miatt a kormány lemondott tíz nap előtt. Hitte, hogy lemondásával kényszeríteni fogja a királyt a visszatartott kérelem teljesítésére. Csalatkozott. A király hajthatatlan maradt.

Miből állott ez a garancia? Ezt könnyű megállapítani, mert ez iránt Wekerle határozott nyilatkozatot tett a szabadelvű körben. Három pontot jelölt meg a kabinet elnöke akkor. 1. Hogy a hiányzó három kinevezett taggal megerősíthesse magát. 2. Hogy félreérthetetlenül nyilatkozhassék a felől hogy a reformot a korona is akarja. 3. Hogy új főrendeket nevezhessen ki annyi számban a mennyi elég a szavazatbőrség megalkotásához.

A garanciának ezen három pontja közül az egyik, az első, semlegesnek mondható mert a törvény megrendeli, hogy ötven kinevezett tag legyen — s mután ebből a kontingensből három hiányzik, ennél fogva a statust ki kell egészíteni, akár foly ez a küzdelem, akár nem. Ez a pont tehát absolute nem függ össze a reformmal. Ezt a feltételt tehát a király minden akadály nélkül azonnal teljesítette.

A második feltétel már kortes eszköz számba megy; mert ha a király beleegyezik, hogy a kormány hivatalos kijelentést tegyen az iránt, hogy a korona akarja, helyesli a reformot: akkor vagy sikere lesz ennek, s így nyilvánvaló lesz a preszió, vagy nem lesz sikere, s ezzel csorba esik a tekintélyen. Ezt a feltételt tehát a király csak módosítva fogadta el. Wekerle ennek így adott kifejezést: „Ő cs. és k. felsége a javaslatok politikai szükségére nézve kormányával egyetértés és határozott választ kért az iránt, hogy helyesli-e a korona a javaslatokat, igen, vagy nem: akkor Wekerle ismételve, írásból olvasva, megint csak annyit mondott, hogy a korona a reform politikai szükségessége tekintetében öhajtanónak tartja annak mielőbbi életbeléptetését.

Ez a makacsság: számítás. A kormánynak arra nincsen felhatalmazása, hogy a koronát úgy állítsa előtérbe, mintha az, a reformot helyeselné. A politikai szükség alatt két dolgot ért minden beavatott politikus. Egyik az, hogy a szabadelvűpárt együttmaradása politikai szükség; másik az, hogy a közjogi ellenzék megbontása politikai szükség. Miután pedig a koronával azt hitették el, hogy a szabadelvű párt feltétlenül ragaszkodik a javaslatokhoz, s ezek nélkül széllével bomlik és hogy a közjogi ellenzék már is ketté van törve ezen javaslatok által, de ezek nélkül ismét összeolvad: ennél fogva a korona csakugyan politikai szükségnek tekintti — mit? a kötelező polgári házasságok talán? Nem! Hanem a szabadelvű párt egységét és a közjogi ellenzék szétmállását: mely szerte csak a köt. polg. házasság által lévén elérhető, tehát igenis politikai szükségnek tekintti ezt is mint eszközt a czél elérésére.

A harmadik feltétel iránt a korona szóba sem állott a kormánnyal.

Bátran mondható tehát, hogy a kormány nem kapta meg a garancziát. Mégis visszatért. Vajjon mit remélt?

Reméli, hogy talán a főrendi ellenzék egyrésze meghajlik a „politikai szükség” előtt. Nehezen hihető, mert az okoskodás tulságos mértékben alapatlan. Hiszen azok, kik személyesen nincsenek érdekelve, jól tudják, hogy a szabadelvű párt nem képvisel a politikában semmit. Ez a párt a kormány akaratából és segélyével verődött össze a személyes érdekek istapolásának reményében. Egyéb programja soha sem volt, mint az, hogy követi a kormányt. Ha a kormánynak volt kitűzött programja, úgy a pártnak is volt; ha a kormány csak egyik napról a másikra élt, terv és program nélkül, akkor a párt is úgy élt. Ez a párt nem tud önmagára, és önmagától egy pillanatig sem ekzisztálni. Sem arra nem képes, hogy önálló törvényhozási munkát végezzen, sem arra, hogy önmagát a saját erejéből megválasztassa. Kormány nélkül ez a párt olyan, mint bármely állati test fej nélkül. Egy hulla. Ezt a főrendi ellenzék épen úgy tudja, mint bárki más. Épen ezért, az az okoskodás, hogy a szabadelvű párt csak a javaslatok mellett marad együtt, s nem támogatna más kormányt, merőben téves. Támogat az minden kormányt minden időben. Erre mérget vehet akárki. A főrendi ellenzék tehát a „politikai szükség”-nek hangoztatása egyetlen votumot sem vesz el.

Vagyis, maradt minden a régi kerékvágásban. A főrendek megint lefogják szavazni a javaslatot.

Mit fog ekkor csinálni a kormány?

Vagy ragaszkodik elveihez és lemond véglegesen; nemcsak komédiából mint most, hanem férfias öszinteséggel, miként Csáky és Bethlen Adrás tették. Ez esetben meghallgatja a korona Szapáryt és Apponyit is, kik három nap alatt épen akkora többséggel fognak rendelkezni, mint most Wekerle. Ha pedig nem tetszenék nekik egy ilyen többség, feloszlatnák a házat, s egy új választás rendjén csíálnák meg a többséget, kurtán és fursán, a miként azt minden kormány, mindig megcsinálta.

Vagy nem ragaszkodik a Wekerle kabinet az elvekhez szigoruan, és meg alkuszik a főrendekkel valamely formában. Ha az egyházi házasság kötést is kötelezőnek mondják ki, vagy ha a katolikus házasságokra kimondják a felbonthatatlanságot; vagy ha elfogadják a fakultatív formát — mind ez, és még sok más forma képezheti a megalkuvás alapját. Ez esetben marad Wekerle, kormányoz tovább, ígér még többet, bevált még kevesebbet, és az ország számíthatja az elvesztegetett időt, az elpazarolt erőt, s bosszankodik, hogy milyen bolondá volt téve másfél éven keresztül.

B. M.

A T. Ház.

Budapest, június 12.

A kormány bemutatkozása.

Egy új kormány felvonulása nem mindennapi esemény, még akkor sem, ha az a kormány régi elvekkel jön s embereiben is csak a 67-es kvóta arányában ifjodott meg. Jókora közönség verődött hát össze a nézésére, úgy az utcán, mint a képviselőház karzatain. Annál feltűnőbb, hogy magok a képviselők kevésbé érdeklődtek az esemény iránt s úgy a jobb, mint a baloldalon erős hézagok voltak a padokban.

Az előadás pontban délelőtt 10 órakor kezdődött.

Bánffy esengettyűjének szavára a képviselők elfoglalták helyeiket. Bejött Tisza Lajos gróf is és leült, nem a régi képviselő helyére, melyet azóta Pulszky Gusztí foglalt el, hanem utódjának a háta mögé. A volt miniszterek közül Bethlen, a ki-kép-

viselő, nem jött el; eljött ellenben Csáky, a ki nem képviselő, s az idegenek karzatóról az ülést majdnem egészen végig hallgatta. Feltűnt az is, hogy Tisza Kálmán nem jelent meg.

Mikor Bánffy elnök a szokásos előterjesztéseket lemorzsolta, a meiningeni színeszek pontosságával, mintegy végszóra jelentek meg az új kabinet tagjai. A jobboldal éljént kiált s a miniszterek elfoglalják székeiket. Az újak közül, Andrássy oda telepszik, a hol előző szokott volt ülni. Eötvös Lóránd azonban a Bethlen András helyét tölti be, míg a Csáky egykori széke üresen marad.

Azután feláll Wekerle s tudatja, hogy a legfelsőbb kéziratokat kell közölnie a Házzal. Egy teremőr átveszi a lepecsételt levelet s átviszi a Ház elnökéhez, a ki azt ollóval bontja fel. A kir. kéziratok felolvasását az ellenzék némán, a kormánypárt meg-megújuló éljenzéssel hallgatta meg, s csak akkor lett általános csend, mikor az elnök kijelenti, hogy az ujra ki-nevezett miniszterelnök kíván szólni.

Wekerle azon feladatának, hogy a krízis okairól és lefolyásáról a parlamentet híven és pontosan tájékoztassa, nem igen felelt meg. Azok a czikk-czakk vonalak, melyeket a krízis fejlődése leirt, az ő beszéde után is megfektetlen hieroglifek maradtak. Annyit tudunk meg tőle, hogy a kabinet lemondott, mert ő felségétől a pair-schubot nem kapta meg, s hogy ujra vállalkozott a kormányzásra, mert ő felsége ujjalag dokumentálta irányában való bizalmát, annak a kijelentésére hatalmazván fel őt, hogy a korona az egyházpolitikai javaslatok politikai szüksége tekintetében kormányával egyetért s ama javaslatok törvényerőre emelkedését politikai szempontból szükségesnek itéli. Megtudtuk végre azt is, hogy az új kabinet is az 1892. nov. 21-iki program alapján áll.

A jobboldal kötelességszerű éljenzéssel kísérte a hatalom birtokában megmaradt vezére nyilatkozatait melyek értékét nyomban megvilágította Justh Gyula, ki a függetlenségi és 48-as párt nevében szólott igen higgadtan, de igen határozottan. A válság — mondá — nem folyt le a parlamentarizmus követelményeinek megfelelően. Wekerle a pair-schub elutasítását elegendő oknak tartotta lemondása benyújtására: hogyan vállalkozhatott hát mégis kabinet-alakításra e garancia nélkül? Ő (Justh) perhorreskalja, úgy az alkotmányosság, mint a szabadelvűség szempontjából, hogy a két Ház közti differencia mechanikai kiegyenlítése végett az örökletes főrendek száma szaporíttassék; de a ki egyszer a maga kormányzásának sikeréhez a pair-schubot nélkülözhetetlen feltételt jelentette ki, annak a feltételtől lemondva kormányt vállalnia nem lett volna szabad. Egyébként a függetlenségi és 48-as párt marad, a mi volt eddig, közjogi és nemzeti ellenzék, mely hivatását a független és szabad Magyarország felépítésében keresi. Zajos hatást tett ez a férfias kijelentés a Ház összes padjain s Apponyi Albert gróf, a kire a szólás sora következett, sietett Justhnak a válságra vonatkozó kritikáját magáévá tenni s azt egy kérdéssel kiegészíteni: Sok szó volt arról, hogy a válság lebonyolításában idegen és illetéketlen tényezők folytak be. A szabadelvűpártnak Khuen-Héderváry gróffal szemben követelt eljárása arra utal, hogy az ő kabinetalakítási megbízása is ily befolyásokra vezethető vissza? Igaz-e ez vagy nem? Kéri a miniszterelnököt, adjon a krízis e homályos pontjára nézve felvilágosítást.

A pártonkívüliek, mint organizált egység, nevében — ma először léptek így fel, — Péchy Tamás szólott azután, arra a követkáztetésre jutva, hogy a krízis alatt tapasztalt manőverek és taktikázások a kormány iránti bizalmat nem növelni, hanem csökkeníteni voltak alkalmasak.

Ezután még Eötvös Károly szólott sok zaj és közbeszólás mellett, kijelentvén hogy ő és elybarátai közjogi elveik fenn-tartása mellett az egyházpolitikában az új kormányt is támogatni fogják.

Mindenki azt várta, hogy most már Wekerle válaszol a hozzá intézett kérdésekre, de a miniszterelnök csak hallgatott. Egymásután keltek fel tehát az ellenzékiek hogy a kormányt részletesebb nyilatkozatokra szorítsák.

Meszlényi Lajos nyitotta meg az új sorozatot egy kegyetlen persziflázssal. Kifigurázta a kormánypárt szolidaritását, mely elsőb visszautasít egy bánt, de később már beérné egy bán-fival is azt a liberális polgár-miniszteriumot, mely előbb mesterséges mágnes-szaporítással akar szerencsét próbálni s azután két mágnessal ifjítja meg magát. Megemlékezett a szolidárisan cserben hagyott Bethlenről és Csákyról (emez a karzatról hallgatta, hogyan éljenzi őt az ellenzék), köszönetet mondott a volt Wekerle-kabinetnek azért a sok mindenért, a mit megígért, de meg nem tett s végül egy „szánó mosolylyal” honorálta az új kormány székfoglalóját.

A mitrailleuse után jött sz öreg ágyú, Ugron Gábor. Minden szava egy-egy bomba volt, a mely szerteszórta a kormány dicsőségének sánczait. Árendába vette-e az országot a szabadelvű párt, hogy a válságot, mint a maga házi ügyét kezelte? S kezelte úgy, hogy kezdetben pressziót akart gyakorolni a koronára, s most a koronával akar pressziót gyakoroltatni az egyházpolitikai ellenzékre? Tessék világosan beszélni hadd tudja meg az ország, a melynek erre joga van, mi volt a válság lefolyása? Miben állott Khuen-Héderváry és miben Bánffy missziója? Igaz-e, hogy Szilágyi személye volt az oka a válság hosszú tartamának? S ha igen, ki feketítette be úgy az igazságügyminisztert a korona előtt, a melytől az ellenzéknek hermetice elzárták? Vagy csak azért volt szükség a korona vonakodásának híresztelésére, hogy minden más ponton való meghátrálásokat ezzel a költött diadallal eltakarhassák? Ám jó, mi tudni fogjuk, hogy a korona akarta nem leküzdetetlen, s erre a tényre fogunk hivatkozni ha függetlenségi törekvéseinkkel a korona akaratát állítják szembe.

Zajos taps és éljenzés követte Ugron szavait, mire még Ivánka Oszkár kért félreértést nem tűrő magyarázatot: mit kell érteni azzal a nyilatkozattal, a melynek megtételére a kormányt ő felsége felhatalmazta.

Egy kis zaj után, melyre az adott okot, hogy Bánffy a vitát beakarta rekeszteni, végre Wekerle is szükségesnek látta, hogy a hozzá intézett kérdésekre feleljen. Felelt, de nem felelt meg. Ügyesen vitatkozott, de sem azt, hogy miért ejtette el a pair-schubot, sem azt, hogy mit kell érteni azon, hogy ő felsége a javaslatok politikai szükségességére nézve a kormánnyal egyetért, kielégítő felvilágosítást nem adott.

A Khuen-Héderváry és Bánffy misz-sziójáról pedig csakis annyit tudtunk meg tőle, hogy a bánt a felség az ő tudtával ugyan, de nem az ő ajánlatára bizta meg. A beszéd egy pár ügyes ötlete különben éljenekre ragadta a kormánypártot; az ellenzék kétségeit és vádjait azonban nem gyöngítette meg.

A miniszterelnök után még csak Asbóth János szólott, néhány szarkasztikus megjegyzéssel jellemezve a válság lefolyását. Végül a Ház minthogy másképp nem is tehetett, az új kormány kinevezését egyszerűen tudomásul vette.

A Méltóságos Ház.

Budapest, június 12.

Pontban két órakor mutatta be magát az új kormány a főrendek Házában. A közönség a bemutató iránt sokkal több érdeklődést áruelt el, mint a főrendek, akik meglehetősen gyéren voltak képviselve.

A legfelsőbb kéziratot, mely az új kormány kinevezését tartalmazza, a főrendek állva hallgatták meg s minden egyes minisztert is a főrendek megjelenezték.

A képviselőház mai ülésének jegyzőkönyvéből az átküldött passzust felolvasták s aztán Wekerle Sándor miniszterelnök a főrendek előtt is elmondotta ugyan a beszédet, amellyel a minisztertanács megállapodása szerint a válság elintézését s annak történetét a képviselőháznak is bejelentette. A főrendek is éljenzéssel fogadták.

Beszédére a főrendiházban gróf Zichy Nándor válaszolt, a ki hódolattal véve tudomásul a felség elhatározását, egyben kijelentette, hogy a király álláspontjának szokatlan hangsúlyozásában nem akar egyebet látni annál a természetes körülménynél, hogy a király kormányával egyetért. Azt azonban ennek az áll-

pontnak hangsúlyozása nem jelentheti, hogy az alkotmányos kereten túl presziót akarnának vele a főrendiház gyakorolni.

Wekerle Sándor miniszterelnök konstátálta, hogy presszióról szó sem lehet, arra nem kapott és nem is kért felhatalmazást. De miután — nem ugyan a főrendiházban — olyan nyilatkozatok történtek, a melyek azt akarták elhíttetni, hogy a felség a reformjavaslatokra nézve nem ért egyet kormányával, kötelessége volt ennek a hitnek eloszlátása czéljából a korona határozott álláspontját megvilágítani.

Gróf Zichy Nándor ekkor már csak annak a fuláknak letérésén fáradozott, a mely a király akarat tendenciózus terjesztőit sebezhetné. Kijelentette, hogy hivatalosan sehol sem hallott ilyen megtévesztő hírek terjesztéséről és határozottan állít-hatja, hogy a király nevével sem hivatalosan, sem az alkotmányos munkásság formái között vissza nem éltek.

— De magánlevelekben és beszélgetések során igen — hangzott egy félénk megjegyzés.

S aztán más nem is szólt fel, csak Szilágyi József koronaőr, a miniszter elnök fejezte ki végül azt a reménységet, hogy a főrendek a kormány előterjesztendő javaslatához s különösen az egyházpolitikai javaslatokhoz a trón, a haza és a közmegegyezés érdekében hozzá fognak járulni.

A jegyzőkönyv hitelesítésével az ülés bevérgződött.

A házassági törvényjavaslat sorsa.

Budapest, jun. 11.

A Wekerle kormány rekonstrukciója aktualissá teszi a válság csomópontját a házassági törvényjavaslat ügyét, mely legutolsó értesülés szerint a főrendiház plenária elé június 18-án kerül.

Mindeddig nincs eldöntve, hogy azonnal a plenum tárgyalja-e a képviselőházi nunciumot, vagy pedig az egyesült hárm-bizottság veszi előb tárgyalás alá.

A főrendiházi tárgyalás előkészítésének tekintetjük három életfogytiglani főrendiházi tag kinevezését. A mint ugyanis értesülünk, a király id. Esterházy Ferencz gróft. Uchritz Zsigmond bárót és Zuber József volt főispánt élethosszszigliani főrendiházi tagokul nevezte ki. Az erre vonatkozó legfelsőbb elhatározás már valószínűleg a hivatalos közlőny holnapi számában fog közzétettni.

A kormány kinevezése tehát egy napal előzte meg a főrendiházi tagok kinevezését, és ez az egyetlen egy garancia, a mit a válság révén a kormány a koronától ki tudott eszközölni. Ez jogos és törvényes úgy a számarányt, mint a kinevezési időpontot illetőleg, s a koronának e ténye dokumentálja, hogy a javaslat sorsára csak is törvényes módon és törvényes eszközökkel akart hatást gyakorolni.

A korona semleges álláspontjának megőrzésére fontos és nyomós bizonyítékok vannak. A király alkalmat nyújtott a főrendiházi egyházpolitikai ellenzék több kiváló tagjának arra, hogy magatartása felől e kérdésben meggyőződést szerezzenek. Így ő felsége kihallgatón fogadta a saját maga kezdeményezéséből gróf Szapáry Gézá és gróf Csekonics Endrét, gróf Zichy Ferenczet és gróf Fesztyetich Tasztlót.

Mint a legilletékesebb forrásból értesülünk a tegnap és ma ő felségéhez audien-cziára hívott főurak azon meggyőződést nyerték, hogy a korona ma is úgy mint eddig, az egyházpolitikai kérdésekben a teljes semlegességet tartja meg, tehát nem felel meg az igazságnak, hogy a király bárki is följosított volna arra, hogy az egyik vagy a másik irányban az ő nevében nyilatkozzék.

Ez értesülésünk kapcsán regisztráljuk azt a jó forrásból vett hírlunket, hogy Wekerle Sándor miniszterelnök tett lépéseket arra, hogy a korona a házassági jogi javaslat főrendiházi megszavazásának javára tegyen koncessziókat a kormánynak. A miniszterelnök kérte a királyt, hogy a javaslat tárgyalásának idején tartózkodjék a fővárosban, engedje meg udvari ebédek és fogadások rendezését a főrendiházi tagok számára, de a király a miniszterelnöknek ezt a kérelmét nem teljesítette.

A mint ezekből a tényekből látszik, a házassági javaslatnál szemben a rekonstruált Wekerle-kabinet semmivel sem foglal el erősebb pozíciót mint a válság előtt.

Ugron Gábor beszéde.

— A képviselőház június 12-iki üléséről, —

T. Ház! (Halljuk, Haljuk.) Vártam volna, hogy az eddig elhangzott beszédekre a miniszterelnök ur megadja a felvilágosítást. Mivel ezt nem tette kénytelen vagyok a saját kérdéssel is előállni és azokat itt a törvényhozás szeme előtt a kormá-

HIRDETESEK.

Előnyös biztosítási szerződés az „Erdélyi Gazdasági Egylet” tagjai részére.

A biztosítás, és pedig úgy a tűz-, mint a jégbiztosítás jelentőségéről és nagy közgazdasági fontosságáról beszélnünk teljes felesleges; mert nincs intelligens ember hazánkban, ki előnyeit be ne látná és ne tudná. Mindnyájunk szívesen adóztatja meg önmagát, midőn a biztosítási díjakat fizeti. E mellett a biztosítási díjak, a biztosítási intézmények fejlődésével, a biztosításoknak mind szélesebb körben való terjedése által, fokozottan előnyösnek kell válniuk természetesen. Tényleg úgy is van, a biztosító társaságok közt levő verseny pár év alatt is nagyon lecsökkentette a díjtételeket. Mindezen kedvező körülmények közt kell vallanunk, hogy általában a díjtételek most is nagyon magasak. Magasak kivált a gazdáknak nézve, kik amugy is nagyon megvannak terhelve. Emeli ezen megterhelést azon körülmény is, hogy javai mind oly természetűek, melyeket mind kell biztosítani; egyrészt kétszeresen is, majd jég, később tűz ellen.

Az erdélyi gazdasági egylet — hivatásánál fogva is — figyelemmel van a gazdasági közönség minden irányú érdekei iránt; arra is kiváló szívet fektet, hogy tagjai biztosítási ügyekben, a lehető legmesszebb menő kedvezményekben részesüljenek.

Sietünk tehát minden érdeklődővel örömmel tudatni, hogy ez alkalommal törekvésünket teljes eredmény koronázta, a mennyiben sikerült hosszús és alapos tárgyalások után egy első rangú, 56 év óta közhasznú és igazán solid működéséről, előnyösen ismert, belföldi biztosító társulattal, nevezetesen: az „Adria” biztosító társasággal oly szerződési viszonyra lépni, mely mindenestre egyesületünk, mint erkölcsi és kiigazított szervezettel bíró testületnek sulya és ágsa alatt t. tagjainak kiváló előnyök mellett, úgy a díjak olcsósága, mint a feltételek kedvező és liberális limitálása körül, oly kedvezményeket és garanciákat biztosít: melyeket egyes felek maguknak megszerezni nem képesek és a melyeket a versenyzésre felhívott biztosító társulatok egyike sem tudott nyújtani.

Ugyanis az „Erdélyi Gazdasági Egylet” 12 évre szóló szerződést kötött az „Adria” biztosító társasággal, mely 1838-ban, tehát 56 év előtt alakult s 34 millió forint vagyonbiztonsági tőke fölött rendelkezik.

A szerződés értelmében az egylet tagjai oly kedvezményekben részesülnek, melyeknél messzebb menő a biztosítási ügy jelen körülményei között el nem érhető. Mivel a szerződésben előre megállapított és már magában legelőszöbb díjakon, valamint 10 éves biztosításoknál szokásos 20% engedmény, vagy 2 ingyen éven kívül minden egyleti tag tűzbiztosításánál külön 25%, azaz huszonöt százalékos díjengedményben, jégbiztosításoknál pedig öt százalékos engedményben részesül, az „Adria” biztosító társulattal kötött szerződés alapján.

A jégbiztosításokra szintén kedvező feltételeket kötött a szerződés, a mennyiben minden egyes Erdélyi Gazdasági Egyleti tag, tekintet nélkül a biztosítandó összegre, a mindenkor tiszta díjakból külön 5% engedményben részesül; ha pedig a biztosítandó összeg 10,000 forintot elért, vagy azt meghaladja, az ilyen esetben, jutalék címén 5% kedvezményt nyer.

Bővebb felvilágosítást készséggel nyújt az „Erdélyi Gazdasági Egylet” titkári hivatala (Kolozsvár, belkőzp-utca 11-ik szám), vagy az „Adria” biztosító társulat erdélyi rész vezérigazgatója Kolozsvárt.

Ezen szerződés létrejöttét és életbe léptét, melyhez hasonló kedvezmények ez idő szerint, sem a közönségesen alapuló biztosító szövetkezeteknél, sem bármely más társulatnál el nem érhető, — örömmel tudatjuk, annál is inkább, hogy ez által is oly kedvezményekben részesüljenek tagjainkat, mely magában is érdemessé teszi — önhittség nélkül szöve — egyletünk tagjává lenni, ha nem is tekintjük ezen kívül a más téren nyújtott kedvezményeket és ha egész figyelmen kívül hagyjuk azt, hogy közgazdasági téren, minden gazdának vannak kötelességei: első sorban részt venni benne.

553. (1—3)

Az „Erdélyi Gazdasági Egylet.”

Sz. 6968—1884.

545. (3—3)

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. belügyminister úr 5342—1894. VI—b. sz. leiratával Magyar-Valkó községben önálló személyes üzleti jogú gyógyszerész felállítását engedélyezte.

Ennélfogva az 1876. évi XIV. t.-cz. 134. §-ban győke-rező jogomnál fogva felhívom mindazokat, kik ezen gyógyszerész felállítását jogát elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám folyó évi július hó 1-ig adják be.

Kolozsvármegye alispánjától

Kolozsvárt, 1894. évi június hó 6-án.

Gyarmathy Miklós,
alispán.

Sz. 101—1894.

Udvarhelyvármegye főispáni hivatalától.

főisp.

Pályázati hirdetmény.

A székely-keresztúri járási főszolgabírónál üresedésbe került **közigazgatási gyakornoki állásra** ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen állás évi 400 forint rendes fizetés és 60 forint szálláspénzzel van javadalmazva.

Felhívom pályázni kívánókat, hogy szabályszerűleg felszerelendő pályázati kérvényeiket **folyó évi július hó 15-ik napjáig** a főispáni hivatalhoz multhatlanul nyújtsák be.

Székely-Udvarhely, 1894. június hó 4-én.

Főispán helyett:

Ugron János,
alispán.

541. (3—3)

Hazánk legkedveltebb savanyuvize

MOHAI

ÁGNES

FORRÁS

Kittinó szolgálatot tesz az emésztési zavaroknál.

Gazdag szénsavtartalmu. — A bornak színét nem változtatja. — Természetes ízét kellemessé teszi.

a miért is a vendéglős uraknak keverékül „Spritzer” előnyös szolgálatot tesz.

Ujabb a homokos talajban termelt savanykás borokhoz kiváló előnyös bizonyult az Ágnes-forrás savanyuvize.

Ujabb orvosi bizonylatok az Ágnes-forrásról Mohai

A mohai Ágnes-forrás vizét hosszú évek során át rendelem s jó szolgálatot tesz a gyomorhurut, a vékony belek hurutos állapota, hólyaghurut és torokhurut esetében.
Budapest, 1892. március hava. Dr. Kéti Károly ny. r. egyet. tanár.

Kötelességemnek tartom értesíteni, hogy a lefolyt kolera-járvány alatt mohai Ágnes-forrást kitűnő sikerrel rendeltem. A gyomor és bél működését rendkívül hatékonyan támogatja, a nélkül, hogy mint a többi savanyuvizek nagy része kórást és hasmenést okoz. Örömmel konstátálhattam, hogy nemcsak a hazai, hanem a külföldi ásványvizek közt is legelső helyen áll.
Budapest, 1892. november 17. Dr. Glaser Mór.

A mohai Ágnes-forrás vizét, mint a természet által adott egyik megbízható kincsét, a legnagyobb mérvben szoktam orvosi gyakorlatomban betegeknek ajánlani; a kórást melyeknél ezen vizet adom, heveny és idült gyomorhurut, az eredmény minden esetben kitűnő. Adja Isten, hogy a külföldi hasonlóképpen alkalmazott vizeket teljesen kiszorítsa mohai ásványvíz-forgalmazásból.
N.-Szalonta, 1892. október 20. Dr. Deme Béla járás és Bihar. t. b. főorv.

A kolera-megbetegedés ellen préservatív gyógyszernek bizonyult.

Friss töltésben az ország minden gyógyszerésztárában fűszerkereskedésében és vendéglőjében kapható.

Országos
főraktár

Édeskuty L.

BUDAPEST, Erzsébet-tér 8. sz.

257. (7—12)

Jutányos és pontos munka!

Mindennemű

Balcon, sir, lépcső és folyosó rácsokat

készít saját vagy feladott tervrajz szerint és

minden e szakmába vágó munkát

elvéallal

Fekete Sándor

mű- és épület-lakatos,

Kolozsvárt, Belmagyar-utca 23.

Gyakorlott szakértelemmel bír **pénztár-szobák páncélos-zásában, titkos záruk, ajtók és vas-szekrények** készítésében, melyet elsőrendű párizsi gyárakban is gyakorlott.

517. (4—20)

Nincs olcsóbb bevásárlási forrás, mint a KÖZPONTI ÁRURAKTÁR,

a Posta-palota mellett, Belhid-utca 24. sz.

Mélyen leszállított árak.

1 méter karton, legújabb minta 18 krtól 22 krtól.
1 méter francia Voile, legújabb minta 22 krtól 30 krtól.
1 méter francia atlasz satin, legújabb minta 40 krtól 55 krtól.
1 méter 90 cm. flu duplaszálás ruhaszövetek 32 krtól 60 krtól.
1 méter 90 cm. fekete terno 48 krtól 1 frt 38 krtól.
1 méter 1/2 széles sifon gyolcs 18 krtól 40 krtól.
1 méter 1/4 széles paplan lepedő gyolcs 55 krtól 65 krtól.
1 darab 1/2 széles kávé-abrosz 1 frt 25 krtól 1 frt 85 krtól.
6 személyre való lenn-abrosz 6 szervétával 3 frt 60 krtól.
12 személyre való lenn-abrosz 12 szervétával 7 frt 50 krtól.
12 színes kávé-szervéta 1 frt 15 krtól 1 frt 45 krtól.
12 zsebkendő 45 krtól 350 krtól.
1 paplan veres, vagy virágos 1 frt 90 krtól 5 frt 50 krtól.
1 paplan selyemből minden színben 8 frt 80 krtól.
1 garnitúra, 2 ág, 1 asztalterítő 3 frt 0 krtól 15 krtól.
1 pár színes ablak-függöny 1 frt 50 krtól 3 frt 80 krtól.

Nagy raktár:

futó-szőnyegek, pamlag-huzatok és Gradlikban.
Egy pár gyermek félcipő 30—50 krtól.
Egy pár gyermek fűzős cipő 90—140 krtól.
Egy pár gyermek gombos cipő 110—140 krtól.
Egy pár gyermek magas szárú színes cipő 130—155 krtól.
Egy pár női kivágott fényes bőr cipő 170—230 krtól.

Mélyen leszállított árak.

Egy pár női brünel regatta cipő 1 frt 80 krtól 2 frt 40 krtól.
Egy pár női komod sarkos cipő 95 krtól 1 frt 70 krtól.
Egy pár női lack kivágott cipő 2 frt 10 krtól 2 frt 70 krtól.
Egy pár női kesztyűbőr regatta cipő 280—320 krtól.
Egy pár női francia chevreau cipő 380—410 krtól.
Egy pár női czugos magas cipő 280—300 krtól.
Egy pár női czugos kesztyűbőr cipő 450—520 krtól.
Egy pár női czugos lackbőr magas cipő 420—440 krtól.
Egy pár férfi czugos bőr magas cipő 280—480 krtól.
Egy pár férfi czugos karlsbadi cipő 520—560 krtól.
Egy pár férfi félcipő 3 frttól 4 frt 4 frt 50 krtól.
Egy pár flu cipő 240—330 krtól.

Egy lágy kalap — 90—200 krtól.
Egy kemény kalap 190—4 krtól.
Egy férfi ing színes vagy fehér 60 krtól 2 frt 20 krtól.
Egy férfi alsó nadrág 40 krtól 1 frt 20 krtól.
Egy nyári Jäger ing v. Tourista 65 krtól 1 frt 60 krtól.
Egy pár férfi vagy női harisnya 7 krtól 80 krtól.
Egy darab nyakkendő 12 krtól 60 krtól.
Egy darab derékfűző (Mieder) 50 krtól 2 frt 50 krtól.

Gyári raktár:

diszmi-árak, utazó-bőröndök, il-latszerek, sétatálcák, utazó és kézi kosarak, gyermek-kosik-ban, fegyverek, himzett pénz-tárcák stb.

Egy üveg dr. Spitzer viz csak 40 krtól.

531. (3—10)

Alapított 1855-ben.

MÜLLER GYULA

(Keresztény Imre utóda)

kefe- és ecset-gyára,

Kolozsvárt, Jókai-utca (belszén) 14. sz. alatt.

Van szerencsém a nagyérd. helybeli és vidéki közönség becses figyelmébe ajánlani

gyártmányaimat,

melyek minőség, jóság és az árak tekintetében a külföldi gyártmányokat fölülmulják és a melyek több országos és iparkiallításán érdemekkel lettek kitüntetve.

A székesfehérvári országos kiállításon 1879. ezüst éremmel lett kitüntetve.

A szolnokdomboka-megyei gazdasági egylet termény-, állat- és iparkiallításán 1887. bronz éremmel lett kitüntetve.

A budapesti országos kiállításon 1885. nagy éremmel lett kitüntetve.

Nagy raktárt tartok minden e szakmába vágó cikkekben a legfinomabbtól a legegyszerűbbig.

Elvéallalok mindennemű gépketék javítását avagy újja készítését.

A legjobb romániai sertéből készítik továbbá:

parket-fénykeféket, festő- (Steinpenzlik) meszelő- és kender-tisztító-, fedőfestő ecseteket,

fodrász gömbkeféket,

ruha-, haj- és bársonykeféket, mindezeket felelősség mellett tiszta sertéből.

15. (31—x)

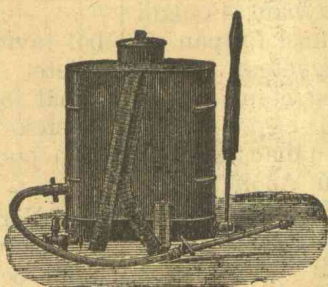
Kívánatra árjegyzéket azonnal küldök.

Uj!

Az „Excelsior Hungaria”

szabadalmazott

Peronospora fecskendő,

ez idő szerint a legjobb, legegyszerűbb és legszaporább fecskendő szőlők, fák stb. megóvására a Peronospora ellen. Egyszerű szerkezete által a folytonos javítások ki vannak zárva. Négy csavar eltávolítása által szétszedhető. Gummi tömítése nincsen.

A legtöbb szőlőszeti iskolában általánosan használatban. — Ára 18 frt

Ásványi-féle szabadalmazott arankairtó eszköz,

Magyarország több hírneves gazdája által elismerő levéllel megdícsérve.

Egyszerű kezelése által rövid idő alatt az aranka a lóher és luczernás földkekről gyökeresen kiirtható. — Ára 18 frt.

Egyedüli elárúsítás Kolozsvár és vidékére:

KISSERNŐ vaskereskedőnél,

KOLOZSVÁRT, FŐTÉR.

A „Hungaria” műtrágya-gyár részvénytársaság erdélyi főraktára.

Továbbá: gazdasági eszközök, háztartási és konyahaberendezési cikkek, épület- és butor vasalás, szerszámok, kátrányos fedőpapír, méhészeti eszközök nagy választékban.

Uj!

Árlappal ingyen és bérmentve szolgálok.

Uj!

418. (15—x)

Befőzni való kiváló finom

gyümölcsöket,

(spanyol meggy, kajszin barack, duráneci barack, zöld dió, zöld szilva, cseresnye, birsalma stb.)

öt kilós postakosarakban 1 frt 20 krért szállít

HOFFMANN A

NYIREGYHÁZÁN.

A szállítás június közepén kezdődik.

Nagyon ajánlatos a mielőbbi megrendelés.

538. (4—)

!!Tetemesen leszállított árak!!

Mivel társas cégünk feloszlása egész sürgőssé vált, kénytelenek vagyunk

a dusan felszerelt

Vászon-, Fehérnemű-, Asztalnemű-

és

Szőnyeg-raktárunkat

hatósági engedélyezés mellett tetemesen leszállított áron

végkiárulni.

Midőn a n. é. közönségnek e rendkívüli alkalom szíves figyelmébe ajánljuk, kérjük egyuttal a t. adósainkat, hogy a nálunk levő tartozásaikat a legrövidebb idő alatt, a kellemetlenségek kikerülése végett kiegyenlíteni szíveskedjenek.

Kiváló tisztelettel:

GÁMENTZY M. és FÖGEL.

485. (22—x)

Kedvező alkalom menyasszonyi kelengyék bevásárlására:

McCormick

fűkaszaló- és aratógépek

a legjobbak a világon.

Kitüntetve minden kiállításon

Petroleum-motorok, gőz- és járgány cséplőgépek,

ekék, boronák, rosták, trieurók, sorvetőgépek, kézi vetőgépek, kukoricza morzsolók, szecska- és repa-vágók, daráló gépek, malmok,

ny mint mindenféle gépek, szerszámok és eszközök a gazdaság számára legjobban és legolcsóbban kapható:

MÜLLER és WEISZ-nál,

Váczi körút 76. Budapesten,

a nyugati pályaudvar közelében.

222. (9—12)

